

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

National Institute of Animal Health (NIAH) Newsletter

ประจำเดือน ธันวาคม 2557 - มกราคม 2558 Volume 14 Number 2 December 2014 - January 2015

ISSN 1685-2206

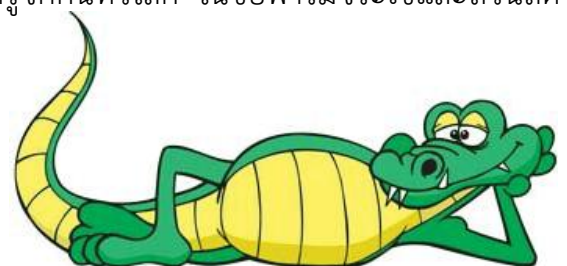

นายสัตวแพทย์นพพร โตะมี
กลุ่มแบคทีเรียและเชื้อรา

ประวัติความเป็นมา

จระเข้ เป็นสัตว์เลื้อยคลานที่มีขนาดใหญ่ที่สุด มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป โดยพิจารณาจากรูปร่าง ลักษณะทั่วไปของจระเข้คือ มีปากและหัวยาว รูปร่างและตา ยกสูงอยู่บนหัว คอสั้น ลำตัวยาวกลม มีเกล็ดบนคอและหลัง เกล็ดท้องเป็นแผ่นแบน ทางยาวใหญ่และแข็งแรง มีเกล็ดเป็นแผ่นใหญ่ตั้งสูงบนสันทาง ทางแบนทางด้านข้าง ขาสั้น ทั้งขาหน้าและขาหลัง นิ้วเท้าสั้นทั้งเท้าหน้าและเท้าหลัง ลิ้นไม่สามารถยื่นออกจากปากได้ เป็นสัตว์เลื้อยคลานที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ในน้ำ มีหลักฐานการขุดพบกระดูกโครงกระดูกของจระเข้ที่รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เมื่อคำนวณกระดูกโครงกระดูก คาดว่าเป็นจระเข้ที่มีขนาดโตประมาณ 44 เมตร และหนักประมาณ 5 ตัน ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติแห่งมหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2519 มีการค้นพบกระดูกจระเข้ขนาดยักษ์ ที่จังหวัดหนองบัวลำภู สันนิษฐานว่าเป็นบรรพบุรุษของตะโขง และในปี พ.ศ. 2523 พบกระดูกจระเข้ในน้ำจืดโบราณ ที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

ในอดีตการล่าจระเข้เพื่อขจัดภัยที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง ซึ่งการล่าอยู่ในวงจำกัด ไม่กระทบกระเทือนจำนวนจระเข้ในธรรมชาติมากนัก ในศตวรรษที่ 20 มีตลาดเครื่องหนัง หนังจระเข้เป็นที่นิยมกัน และมีค่าสูง พ.ศ. 2493 - 2503 ราคาหนังจระเข้ได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องหนัง มีการประมาณว่ามีการซื้อขายหนังจระเข้มากถึง 2 ล้านผืนต่อปี การล่าจระเข้เพื่อรองรับความต้องการจึงมีสูงขึ้น ทำให้จำนวนจระเข้ในธรรมชาติลดลง ประเทศไทยมีการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์จระเข้เพื่อลดปัญหาการล่าจระเข้จากธรรมชาติ และมีหนังจระเข้ส่งขายตลาดอย่างแน่นอน โดยในปี พ.ศ. 2489 นายอุทัย ยังประภากร บุคคลแรกที่เริ่มเพาะเลี้ยงจระเข้ ปัจจุบันประสบความสำเร็จจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วโลก ในชื่อฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์สมุทรปราการ

กฎ กติกาการเพาะเลี้ยงจระเข้

ปี พ.ศ.2490 มีกฎหมายคุ้มครองสัตว์น้ำ ของ กรมประมง รวมถึงจระเข้ด้วย ในปี พ.ศ. 2535 ยกเลิกกฎหมายฉบับเก่า มีพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครอง สัตว์ป่า พ.ศ. 2535 กำหนดให้จระเข้ น้ำจืดพันธุ์ไทย จระเข้ น้ำเค็ม และตะโขงทั้ง 3 ชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามกฎหมาย มีเจตนารมณ์ที่จะอนุญาตให้ทำการ เพาะเลี้ยงและค้าขายสัตว์ป่าคุ้มครองได้ หากสัตว์ป่า ชนิดนั้น สามารถทำการเพาะเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ได้ กำหนดให้จระเข้ น้ำจืดพันธุ์ไทยและจระเข้ น้ำเค็ม เป็น สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดเพาะพันธุ์ได้

สหประชาชาติ(United Nations หรือ UN) มีหน่วย งานด้านอนุรักษ์ที่สำคัญคือ สหภาพระหว่างประเทศ ว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for Conservation of Natural Resources หรือ IUCN) องค์กรนี้มีคณะกรรมการ ทำงานด้านอนุรักษ์สัญญาว่าด้วยการค้าระหว่าง ประเทศซึ่งสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ หรือเรียก กันว่า ไซเตส (Convention on International Trade in Endanger Species of wild Fauna and Flora หรือ CITES) ในอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือ CITES นี้ ได้กำหนดให้จระเข้ น้ำจืดพันธุ์ไทย จระเข้ น้ำเค็ม และ ตะโขง ทั้ง 3 ชนิดที่พบในประเทศไทยเป็นสัตว์ที่มีรายชื่อ อยู่ใน CITES Appendix 1 ซึ่งต้องห้ามไม่ให้ทำการค้า ระหว่างประเทศโดยเด็ดขาด ยกเว้นเพื่อการศึกษาวิจัย ทางวิชาการเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามอนุสัญญานี้ได้ กำหนดไว้ว่าหากเป็นสัตว์ที่มีรายชื่ออยู่ใน CITES Appendix I และสามารถทำการเพาะพันธุ์ได้จนถึงรุ่นที่ 2 ก็จะได้รับปฏิบัติเช่นเดียวกับสัตว์ที่มีรายชื่ออยู่ใน CITES Appendix II คือ อนุญาตให้ค้าระหว่างประเทศได้ ภายใต้การควบคุม ของ CITES

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นตัวแทน ของประเทศไทยที่เป็นสมาชิกของไซเตสโดยจะมีหน่วยงาน

เช่น กรมป่าไม้ กรมประมง ทำหน้าที่รับผิดชอบทาง ด้านนี้ ประสานกับไซเตส เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสถานการณ์ของสัตว์ป่าคุ้มครองในเมืองไทย กล่าวเฉพาะจระเข้ หน่วยงานทั้งสองจะรายงานให้ ไซเตสทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานภาพของ จระเข้ในประเทศไทย โดยกรมป่าไม้จะรายงานในส่วน ของจระเข้ตามแหล่งน้ำธรรมชาติ ส่วนกรมประมงจะ รายงานในเรื่องการเพาะเลี้ยงจระเข้ในประเทศไทย โดยการประสานกับผู้เลี้ยงจระเข้ที่ประสงค์จะส่งจระเข้ ออกขายในตลาดต่างประเทศ เพื่อประสานงานกับ ทางไซเตส ในการที่จะออกใบรับรองว่าการส่งออกนั้น เป็นการถูกต้องตามกฎหมายสากล ในส่วนของผู้เพาะเลี้ยง จระเข้ในประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่มากมายหลาย ฟาร์มด้วยกัน มีทั้งฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ก็ได้ มีการรวมตัวกันก่อตั้งองค์กรขึ้น เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำคำปรึกษาแก่ผู้ที่สนใจจะเลี้ยงจระเข้ ทำหน้าที่ ประสานงานกับกรมป่าไม้ กรมประมง รวมทั้งไซเตส องค์กรดังกล่าวมีชื่อว่า สมาคมส่งเสริมการอนุรักษ์และ เพาะเลี้ยงจระเข้แห่งประเทศไทย (Crocodile Man- agement Association of Thailand หรือ CMAT)

ผลิตภัณฑ์จากจระเข้

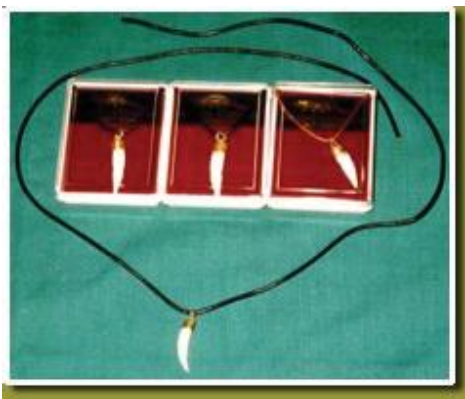
1. หนังแผ่นทองจะแพงกว่าหนังแผ่นหลัง เพราะ หนังแผ่นทองนำมาใช้สะดวกกว่าเนื่องจากหนังแผ่น หลังต้องตากให้ได้ความหนาตามกำหนดเสียก่อน และมีสีสันทายงามสู้ส่วนทองไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่าง เรื่องสีสันของหนังจระเข้ก็ไม่ได้เป็นการแสดงว่าเป็น หนังที่ด้อยคุณภาพแต่ประการใด

http://www.fisheries.go.th/if-nakhonsawan/ccd/ccd_using_product.htm

2. เนื้อ สามารถขายได้ในรูปเนื้อสดและเนื้อแห้ง ซึ่งเป็นที่นิยมของชาวเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวจีน เนื่องจากถือว่ามีคุณสมบัติในการเป็นยารักษาโรคได้ ตลาดในไทยนั้นนิยมเนื้อสดเพื่อใช้ปรุงอาหาร เช่น ผัด ตุ่น ทอด เนื่องจากรสชาติดีมาก คล้ายกับหมูปนไก่ มีไขมันต่ำ ชาวจีนใช้เนื้อจระเข้เป็นส่วนประกอบเข้ากับตัวยาสมุนไพรเพื่อใช้รักษาโรคหอบหืด ดังนั้นมูลค่าเนื้อแดงเกือบจะเท่าหนัง ปัจจุบันมีการทำเป็นเนื้อกระป๋อง ในรูปเนื้อจระเข้ตุ๋น และเนื้อจระเข้รสต่าง ๆ

3. กระดุกและฟัน ใช้เป็นส่วนผสมของยากวาดคอเด็กอ่อน และทำเป็นเครื่องประดับ

http://www.fisheries.go.th/if-nakhonsawan/ccd/ccd_using_product.htm

4. อุ้งมือ อุ้งเท้าของจระเข้ เมื่อลอกหนังออกแล้วนำมาทำเป็นพวงกุญแจ หรือนำมาทำเป็นที่เกาหลัง

<http://www.crocodilebagme.com/>

5. ไขมัน ในต่างประเทศมีการนำไขมันจระเข้ไปใช้ในหลายรูปแบบ เช่น จีนและสิงคโปร์ นิยมนำไปใช้เป็นน้ำมันทาถูวดสำหรับรอยฟกช้ำ น้ำร้อนลวก ไฟลวก ใช้ทำยารักษาโรคผิวหนังและแผลสด ที่ออสเตรเลีย นำไขมันจระเข้เข้าไปใช้เป็นส่วนผสมหลักของน้ำมัน

และครีมบำรุงผิวกันแดด ฯลฯ

6. เครื่องในใช้เป็นอาหารแก่จระเข้หมุนเวียน กลับลงไปอีก แต่ปัจจุบันสามารถนำมาขายได้ทั้งชุด (หัวใจ ปอด ตับ ม้าม ไต ดี ลำไส้ ฯลฯ) เนื่องจากมีผู้นำไปใช้เป็นยาแผนโบราณและยาจีน ตลอดจนกระดูกและเลือดก็เช่นเดียวกัน

7. เลือดจระเข้ จะนำมาอบแห้ง บรรจุแคปซูล นิยมนำมารับประทานเป็นยาบำรุงแก้โรคหืดหอบ รักษาโรคมะเร็ง และอื่นๆ แต่ยังไม่มียารายงานทางการแพทย์ แผนปัจจุบันในสรรพคุณของการรักษา

8. ลูกจระเข้ตัวเล็ก ๆ ที่ตาย ก็ยังสามารถนำมาสตัฟฟายเป็นเครื่องประดับบ้านที่มีราคาสูงและเป็นที่นิยมมาก โดยสรุปจะเห็นว่าร่างกายจระเข้ทุกส่วนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ทั้งสิ้น ด้วยมูลค่าที่น่าพอใจแก่การลงทุน ดังนั้นธุรกิจการเลี้ยงจระเข้เพื่อเป็นสัตว์เศรษฐกิจ จึงมีการตื่นตัวและขยายวงกว้างขวางขึ้นกว่าแต่เดิมมาก อนาคตของธุรกิจนี้จึงมีช่องทางที่สดใสน่าลงทุนชนิดหนึ่ง

<http://www.crocodilebagme.com/>

ขอเชิญเสนอเรื่องวิชาการจัดพิมพ์ทางจดหมายข่าว

ส่งมาที่

คุณปิยะวรรณ เกิดพันธ์

Email: piyawank@dld.go.th

ค้นจดหมายข่าวย้อนหลังได้ที่

<http://niah.dld.go.th/th/files/newsletter/search.php>

จดหมายข่าวสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

ISSN 1685-2206

วัตถุประสงค์	เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านสุขภาพสัตว์โดยเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนข่าวสารวิชาการเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาด้านสุขภาพสัตว์และการเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านสุขภาพสัตว์	
เจ้าของ	สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกษตรกลาง เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2579-8908-14 โทรสาร.0-2579-8918-19	
ที่ปรึกษา	สัตวแพทย์หญิงวิมลพร ธิติศักดิ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ นายสัตวแพทย์ปรีชา วงษ์วิจารณ์ ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ หัวหน้ากลุ่ม / ส่วน / ศูนย์ / ฝ่าย สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	
กองบรรณาธิการ		
บรรณาธิการ	นายสัตวแพทย์นพพร โต๊ะมี นายสัตวแพทย์เจษฎา รัตโนภาส นายสัตวแพทย์บัณฑิต นวลศรีฉาย สัตวแพทย์หญิงจันทรา วัฒนเมธานนท์ สัตวแพทย์หญิงธวัลรัตน์ เกียรติยิ่งอังสุลี นางสาวพนม ไสยจิตร	นางสาวลัทธนา รามริน นายสมชาย ช่างทอง นางสาวปิยะวรรณ เกิดพันธ์ นางสาวชนกพร บุญศาสตร์ นายพลกฤต มหานาม
จัดพิมพ์และเผยแพร่	ฝ่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนบริหารจัดการสุขภาพสัตว์ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	
สำนักงาน	ส่วนบริหารจัดการสุขภาพสัตว์ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กรุงเทพฯ 10900	
กำหนดออก	ปีละ 6 ฉบับ ทุกๆ 2 เดือน ฉบับละ 1,200 ชุด	
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	

สามารถหาข้อมูลเรื่องกล้องจดหมายข่าวย้อนหลังเพิ่มเติมได้ที่ <http://niah.dld.go.th>

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
กรมปศุสัตว์ จตุจักร กทม. 10900
ที่ กษ 0609/พิเศษ

ในราชการกรมปศุสัตว์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 1/2521
ไปรษณีย์โทรเลขราชเทวี